

شیوه نامه

ارزیابی مرحله دوم پذیرش دکتری و

فرایند تعیین استاد راهنما برای متقاضیان دوره دکتری

۱ مقدمه

این شیوه‌نامه، به استناد شیوه‌نامه اجرایی آزمون ورودی دوره دکتری (که هر ساله توسط سازمان سنجش تعیین می‌شود)، مواد ۶۳ و ۶۴ شیوه‌نامه جامع آموزشی دوره‌های تحصیلی دانشگاه فردوسی مشهد مصوب شهریورماه ۱۳۹۷ و به‌منظور:

- ارتقای عدالت آموزشی و ایجاد فرصت‌های برابر،

- بهبود کیفیت برگزاری مصاحبه پذیرش دکتری و استفاده از تمام ظرفیت‌های موجود جهت جذب داوطلبان برتر،

- جلوگیری از هرگونه سوگیری ناخواسته و ایجاد وحدت رویه در همه گروه‌های آموزشی،

- کمک به انتخاب آگاهانه و عادلانه استاد راهنما توسط دانشجوی،

تهیه و تنظیم شده است.

۲ مفاهیم و تعاریف

سازمان: سازمان سنجش آموزش کشور

دانشگاه: دانشگاه فردوسی مشهد

سنجش: فرایندی است که باهدف ایجاد وحدت رویه و هماهنگی در بین همه گروه‌های آموزشی برای ارزیابی

تمامی داوطلبان از طریق آزمون، مصاحبه علمی، بررسی سوابق آموزشی، پژوهشی و فناوری انجام می‌شود.

پذیرش: فرایندی است که با شرکت داوطلب در آزمون آغاز و با بررسی سوابق آموزشی، پژوهشی، فناوری، انجام

مصاحبه علمی و سنجش عملی تکمیل می‌شود و با اعلام قبولی از طریق سازمان سنجش آموزش کشور پایان می‌یابد.

نمره خام: عددی است که برای هر درس به‌صورت درصدی (بین ۰ تا ۱۰۰) بیان می‌شود و نشانگر آن است که

متقاضی چند درصد از نمره یک درس را پس از کسر نمرات منفی پاسخ‌های غلط به دست آورده است.

نمره کل: نمره کل عبارت است از میانگین وزنی نمرات خام تراز شده در آزمون متمرکز با توجه به ضرایب دروس

امتحانی (زبان عمومی با ضریب ۱، استعداد تحصیلی با ضریب ۱ و دروس اختصاصی با ضریب ۴).

حدنصاب نمره آزمون متمرکز: عددی است که برای هر کد رشته محل توسط دانشگاه تعیین می‌شود و تنها متقاضیانی که نمره کل آن‌ها از این عدد بیشتر باشد، برای مرحله مصاحبه و بررسی سوابق علمی و پژوهشی (مرحله دوم آزمون) به دانشگاه معرفی خواهند شد.

نمره مصاحبه: نمره‌ای است که دانشگاه بر اساس ارزیابی سوابق آموزشی، پژوهشی و فناوری و مصاحبه علمی و سنجش عملی، مطابق شیوه‌نامه ابلاغی که از سوی سازمان سنجش آموزش کشور به دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی ارسال می‌گردد، برای تمامی افراد معرفی‌شده که در مصاحبه شرکت کرده‌اند تعیین و برای گزینش نهایی به سازمان سنجش ارسال می‌کند.

حدنصاب نمره مصاحبه: کمترین نمره قابل قبول برای مرحله دوم آزمون (شامل مجموع نمرات سوابق آموزشی، پژوهشی، فناوری و مصاحبه) است که برای هر کد رشته محل توسط دانشگاه تعیین می‌شود و سازمان سنجش مکلف است در پذیرش نهایی آن را اعمال نماید.

۳ کلیات

بر اساس قانون سنجش و پذیرش دانشجو در دوره‌های تحصیلات تکمیلی در دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی کشور، پذیرش دانشجو در دوره دکتری (Ph.D.) و دستیاری رشته‌های گروه دامپزشکی، شامل دو مرحله است که در **مرحله اول** آزمون متمرکز است که توسط سازمان انجام می‌شود و **مرحله دوم** آن شامل مصاحبه علمی و سنجش عملی، بررسی سوابق آموزشی، پژوهشی و فناوری داوطلبان است که به مؤسسات پذیرنده واگذار شده است. سنجش و پذیرش دانشجو در مقطع دکتری و تعیین حدنصاب نمرات مرحله اول و دوم آزمون بر اساس شیوه‌نامه سازمان سنجش آموزش کشور که هر ساله به دانشگاه‌ها ابلاغ می‌شود، صورت می‌پذیرد.

۴ فرایند اجرایی مرحله دوم پذیرش دکتری

فرآیندهای اداری مربوط به تشکیل پرونده و مدارک لازم برای مرحله دوم، از طریق اطلاعیه دانشگاه به اطلاع داوطلبان می‌رسد. امکان تکمیل تمام مراحل تشکیل پرونده به صورت الکترونیکی و در یک بازه زمانی مشخص و در قالب فرم‌های صریح و روشن برای داوطلبان فراهم می‌شود.

مدیریت و نظارت بر فرایند اجرایی مرحله دوم آزمون دکتری در هر گروه آموزشی به عهده شورای تحصیلات تکمیلی گروه است. کلیه گروه‌های آموزشی علاوه بر رعایت مفاد شیوه‌نامه اجرایی آزمون ورودی دوره دکتری که هر ساله توسط سازمان سنجش تعیین و ابلاغ می‌شود، لازم است مراحل زیر را به‌طور دقیق و کامل انجام دهند:

۴-۱ قبل از ارزیابی

- مدیر گروه باید حدنصاب نمره آزمون متمرکز را در زمان مقتضی اعلام نماید.
- شورای تحصیلات تکمیلی گروه باید اعضای کمیته (های) برگزارکننده ارزیابی علمی و سنجش عملی را با توجه به رشته-گرایش‌های پذیرنده دانشجوی دکتری، تعیین نماید. این کمیته(ها) باید موارد زیر را رعایت کنند:
- جلسات مربوط به مصاحبه و بررسی سوابق آموزشی، پژوهشی و فناوری با حضور حداقل سه عضو هیأت علمی در کمیته (های) برگزارکننده رسمیت می‌یابد.
- به منظور ایجاد شرایط یکسان برای تمامی داوطلبان، لازم است ترکیب کمیته برگزارکننده در هر کد رشته محل در تمام جلسات مرحله دوم ثابت باشد.
- مدیر گروه حداقل یک ماه قبل از برگزاری جلسه ارزیابی، موارد زیر را در خصوص اعضای هیأت علمی پذیرنده دانشجوی دکتری در وبگاه گروه/ دانشکده قرار دهد:
- رزومه اعضای هیأت علمی
- علایق و محورهای برنامه پژوهشی اعضای هیأت علمی (بر اساس آنچه در پرتال پویا درج شده است)
- ظرفیت پذیرش راهنمایی رساله هر عضو هیأت علمی
- نحوه ارتباط داوطلب با اعضای هیأت علمی برای پاسخ به سؤالات احتمالی در خصوص شیوه کار و انتظارات عضو هیأت علمی

۴-۲ حین ارزیابی علمی و سنجش عملی

- گروه‌های آموزشی لازم است با برگزاری آزمون به صورت شفاهی (و علاوه بر آن، در صورت امکان و تشخیص شورای تحصیلات تکمیلی گروه به صورت کتبی)، نمره ارزیابی علمی و سنجش عملی را مشخص کنند. شایان ذکر است از **تمامی افراد** معرفی شده باید ارزیابی علمی به عمل آید و آزمون کتبی یا شفاهی را نمی‌توان به عنوان فیلتر جهت کاهش تعداد داوطلبان قرارداد.
- به منظور برقراری عدالت آموزشی و رعایت شأن و منزلت داوطلبان رعایت نکات زیر از سوی کمیته برگزارکننده الزامی است:
- فراهم ساختن شرایط یکسان و مشابه برای تمام داوطلبان در تمام موارد مربوط به مرحله دوم
- فراهم ساختن محیطی دوستانه و به‌دوراز هرگونه اضطراب برای داوطلبان

- پرهیز از هرگونه تبعیض و سوگیری قومی، جنسیتی و فرهنگی
- اختصاص مدت‌زمان یکسان برای طرح پرسش و مصاحبه از هر یک از داوطلبان
- محدود نشدن پرسش‌ها به موضوع پایان‌نامه کارشناسی ارشد و طرح پرسش‌های مشترک از دانش‌پایه برای همه داوطلبان

➤ به‌منظور افزایش پایایی فرآیند مصاحبه و بررسی سوابق آموزشی، پژوهشی و فناوری، ضروری است که فرم نمره‌دهی مرحله دوم، از سوی هر یک از اعضای کمیته برگزارکننده به‌صورت جداگانه تکمیل شود و تصمیم‌گیری در خصوص هر داوطلب، از سوی کل اعضای کمیته برگزارکننده صورت پذیرد.

۴-۱ بعد از ارزیابی

- کمیته برگزارکننده باید نمره مرحله دوم هر داوطلب را در ملاک‌های مربوطه در فرم صورت‌جلسه ارزیابی و بررسی سوابق آموزشی، پژوهشی و فناوری که توسط سازمان سنجش مشخص می‌شود، وارد کرده و اصل صورت‌جلسه را به تأیید شورای تحصیلات تکمیلی گروه برساند.
- مدیر گروه باید حدنصاب نمره مصاحبه را در زمان مقتضی اعلام نماید.

۵ فرایند تعیین استاد راهنما برای متقاضیان دوره دکتری

هر داوطلب موظف است بر اساس علایق و محورهای برنامه پژوهشی اعضای هیأت علمی پذیرنده دانشجوی دکتری که حداقل یک ماه قبل از زمان ارزیابی مرحله دوم در وبگاه دانشکده/گروه مربوطه قرار گرفته است، موارد زیر را به‌عنوان مدارک لازم برای تشکیل پرونده مرحله دوم به دانشگاه تحویل دهد:

- بیانیه تحقیق (بین ۵۰ تا ۵۰۰ کلمه) که در آن داوطلب موضوع تحقیقاتی موردعلاقه خود را توضیح می‌دهد (یک تا سه موضوع)
- پیشنهاد استاد راهنما (توصیه می‌شود داوطلب همه اعضای هیأت علمی پذیرنده در گرایش/ رشته مربوط را به ترتیب اولویت ذکر نماید). این انتخاب در تعیین استاد راهنما برای داوطلب، در صورت قبول شدن و معرفی از طرف سازمان سنجش، توسط شورای تحصیلات تکمیلی گروه ملاک عمل قرار می‌گیرد.

این شیوه‌نامه در جلسه مورخ ۱۴۰۰/۰۱/۲۲ شورای آموزشی دانشگاه بررسی و تصویب شد.